

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2004

4. volební období

586/1

Návrh kodexu Českého rozhlasu

Návrh Kodexu Českého rozhlasu

**Upravená verze po projednávání
Výborem pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu
dne 10. března 2004 a 2. června 2004
schválená Radou Českého rozhlasu dne 23. června 2004**

**Předkládá Rada Českého rozhlasu Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR podle § 8 odst. (1) písm. d)
zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, v platném znění**

V Praze dne 23. června 2004

Předkládací zpráva

Zákon o Českém rozhlasu předjímá přijetí Kodexu, který má stanovit zásady naplňování služby veřejnosti v oblasti rozhlasového vysílání závazné pro Český rozhlas a jeho pracovníky. Zákon určuje, že se porušení Kodexu kvalifikuje jako porušení pracovní kázně podle zvláštního právního předpisu, zákoníku práce. Proces schvalování tohoto dokumentu Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR spolu se zmíněným odkazem na zákoník práce pak znamená, že se z norem obvykle samoregulačních, stanovených a přijímaných samotným médiem, stávají normy pracovněprávní.

Jednotlícím motivem formulace následujících zásad a pravidel se stal záměr přispět k rozvoji služby veřejnosti, kterou poskytuje Český rozhlas. Kodex má sloužit nejenom jako vodítko pro správné rozhodování při řešení konkrétních otázek a problémů rozhlasového vysílání, ale současně představuje závazek kvality daný posluchačům a veřejnosti. Hlava I. Kodexu se zabývá aktéry služby veřejnosti v oblasti rozhlasového vysílání, hlava II. se věnuje jednotlivým typům pořadů a některým dalším činnostem Českého rozhlasu, hlava III. specifikuje postupy při řešení některých profesních a etických problémů.

Kodex vychází z pojetí služby veřejnosti zajišťující přístup k informacím, kultuře, vzdělání a zábavě pro všechny obyvatele. Český rozhlas v tomto smyslu představuje otevřený veřejný prostor pro setkávání zkušeností, postojů a prožitků vlastních různým lidem a skupinám žijícím na území České republiky. Tím mimo jiné napomáhá informační a kulturní seberealizaci rozmanitých menšin, jež se ocitají mimo hlavní proud názorů, kultury a zábavy, a umožňuje většině poznání těchto menšin.

Návrh Kodexu Českého rozhlasu

V Praze 23. června 2004 – upravená verze po projednávání Výborem pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu 10. března 2004 a 2. června 2004

Obsah

Preambule	2
Výklad pojmů	3
Hlava I. Aktéři služby veřejnosti v oblasti rozhlasového vysílání	4
Čl. 1 Český rozhlas jako instituce	4
Čl. 2 Posluchač na prvním místě	4
Čl. 3 Zvláštní pozornost dětskému posluchači	6
Čl. 4 Poplatník rozhlasového poplatku - otevřený vztah	6
Čl. 5 Tvůrce - základní předpoklad úspěchu	6
Hlava II. Specifické typy pořadů a některé další činnosti Českého rozhlasu	8
Čl. 6 Zpravodajské a publicistické pořady a péče o informace v těchto pořadech	8
Čl. 7 Diskusní pořady a pluralita	10
Čl. 8 Umělecké pořady	10
Čl. 9 Vzdělávací a osvětové pořady	11
Čl. 10 Zábavní pořady	11
Čl. 11 Sportovní vysílání	11
Čl. 12 Vysílání do zahraničí	12
Čl. 13 Péče o archivní fond	13
Čl. 14 Komerční části programu	13
Čl. 15 Charitativní a dobročinná činnost	14
Hlava III. Profesní a etické otázky a některé postupy při jejich řešení	15
Čl. 16 Jazykový projev	15
Čl. 17 Otázky náboženství	15
Čl. 18 Zákaz diskriminace	16
Čl. 19 Respekt k soukromí	16
Čl. 20 Presumpce nevinny	17
Čl. 21 Pravidla při nahrávání	18
Obecná pravidla	18
Respondenti	18
Ochrana zdroje a původu informací	19
Skrytý mikrofon	19
Reportážní legenda	20
Účinkující	20
Nahrávání s dětmi a nezletilými	20
Nahrávání v zahraničí	21
Nestandardní podmínky	21
Čl. 22 Živé vysílání	21
Čl. 23 Kritické situace	22
Čl. 24 Zobrazování násilí, obětí, sexuálně explicitního chování a užití archivních nahrávek	23
Násilí	23
Sexuálně explicitní chování	23
Užití archivních nahrávek	23
Čl. 25 Střet zájmů	23
Čl. 26 Základní pravidla hospodaření	24
Čl. 27 Žaloby a správní řízení	25
Závěrečná ustanovení	26

Preamble

V souladu s posláním a vymezením rozhlasového vysílání jako služby veřejnosti, jak ji definovaly státy Rady Evropy a Evropské unie, Český rozhlas především:

- a) Poskytuje službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů.
- b) Své programy vysílá svobodně a nezávisle.
- c) Podporuje soudržnost společnosti a integraci všech jednotlivců, skupin a společenství; zvláště se vyvaruje kulturní, sexuální, náboženské, rasové či politické diskriminace a společenské segregace.
- d) Představuje fórum pro veřejnou diskusi, v níž je možno vyjadřovat široké spektrum názorů a hledisek.
- e) Poskytuje nestranné a nezávislé zpravodajství, informace, komentáře a analýzy.
- f) Vytváří pluralitní, nápaditou a rozmanitou programovou nabídku, která splňuje vysoká etická a kvalitativní měřítka, a nepodřizuje snahu o kvalitní výstup tlakům trhu.
- g) Vytváří a strukturuje programová schémata a programy, které mohou zaujmout širokou veřejnost, a přitom zůstávají vnímavými vůči potřebám menšinových skupin.
- h) Odráží rozmanitost filozofických koncepcí a náboženských vyznání ve společnosti, aby napomohl vzájemnému porozumění a toleranci a podporoval soudržnost mnohonárodnostní a multikulturní společnosti.
- i) Aktivně přispívá k lepšímu poznání, pochopení a šíření národního, evropského a světového kulturního dění a dědictví.
- j) Provozuje rozhlasové vysílání do zahraničí a přispívá tak k propagaci dobrého jména České republiky.
- k) Pěstuje původní rozhlasovou tvorbu a dbá na to, aby programová schémata původní rozhlasovou tvorbu (rozhlasové hry a dramatizace, rozhlasové dokumenty, komponované literární a hudební pořady apod.) obsahovala. Český rozhlas pořizuje vlastní hudební nahrávky, zachycuje a archivuje nejlepší projevy českého interpretačního umění hudebního i slovesného.
- l) Rozšiřuje posluchačský výběr tím, že poskytuje nabídku programových služeb, jež provozovatelé vysílání s licenci běžně neposkytují. Nepovyšuje kritérium sledovanosti pořadů nad jejich kvalitu.

Český rozhlas si musí zakládat na otevřenosti, nestrannosti a nezávislosti. Musí však také dostát povinnosti stát vždy na straně lidské důstojnosti, základních lidských práv a svobod a úcty k přírodě a kulturnímu dědictví. Programy Českého rozhlasu ovládá tvořivý přístup, tolerance a kritické myšlení.

Účelem existence rozhlasu jako služby veřejnosti je zajistit veřejnosti zdroj informací, kritické reflexe, umělecké tvorby a zábavy, které jsou chráněny před lobbistickými tlaky. Český rozhlas přispívá k vytváření prostoru pro svobodu slova, myšlení a tvorby, v němž může vyrůstat demokracie.

Program a jednání Českého rozhlasu budou vždy poměřovány také etickými normami. Český rozhlas vychází z mravních tradic evropského civilizačního okruhu.

Předpokladem úspěšného plnění takto obecně vytyčeného poslání je poznání potřeb obyvatel, proto bude Český rozhlas neustále hledat a posilovat zpětné vazby s veřejností.

Rozhlas služby veřejnosti plní úlohu jedné z nejvýznamnějších kulturních institucí v České republice. Tuto službu nelze uskutečňovat bez rozvinutí vlastní výroby rozhlasových pořadů a trvalé péče věnované původní tvorbě. Proto bude soustavně a systematicky sledovat české umění a podněcovat vznik, rozpracování a ztvárnění rozhlasových a uměleckých projektů do výsledné podoby, kterou by poté mohl zprostředkovat posluchačům. V souladu s čl. 5.1 až 5.6 bude vytvářet podmínky pro uplatnění tvůrců různých generací a rozličných uměleckých směrů.

Pracovníci, kteří se podílejí na vysílání služby veřejnosti, musí splňovat vedle odborných požadavků také požadavky mravní. Odpovědnost těch, kteří oslovují statisíce lidí, je mimořádná i tím, že je stvrzována v nepřetržitém procesu a za všech objektivních i subjektivních okolností. Týmovou prací každodenně pomáhají rozvoji demokratické společnosti, obohacují veřejnost o nové poznatky, dávají prostor svobodné výměně názorů, pomáhají zachovávat tradiční hodnoty lidského života, rozvíjejí kulturní identitu a přispívají k orientaci ve světě.

Pro Kodex je nejvyšším a nepominutelným kritériem, k němuž zavazuje humanistická tradice v nejširším slova smyslu, respekt k lidské důstojnosti založený na úctě k veškerým projevům existence.

Výklad pojmů

Není-li dále výslovně uvedeno jinak, rozumí se

- a) Kodexem tento Kodex Českého rozhlasu;
- b) pracovníkem Českého rozhlasu zaměstnanec Českého rozhlasu nebo externí spolupracovník, se kterým Český rozhlas sjednal příslušnou smlouvu obsahující ujednání o závaznosti Kodexu;
- c) programem záměrné časové uspořádání jednotlivých rozhlasových pořadů a dalších částí vysílání Českého rozhlasu i toku programových prvků v rámci jednoho vysílaného programu;
- d) pořadem obsahově souvislá, celistvá a časově ohraničená část rozhlasového vysílání nebo programový prvek;
- e) veřejným zájmem pro potřeby tohoto Kodexu takový zájem, který je výrazem obecně prospěšných potřeb a zájmů společnosti na rozdíl od zájmu individuálního nebo skupinového. Veřejný zájem souvisí s režimem soukromého práva, jakož i s postavením, posláním a úkoly orgánů veřejné moci. Vytváří se v procesu demokratické diskuse a rozhodování.

Hlava I. Aktéři služby veřejnosti v oblasti rozhlasového vysílání

Čl. 1 Český rozhlas jako instituce

- 1.1 Český rozhlas je zřízen zákonem o Českém rozhlasu jako provozovatel rozhlasového vysílání poskytující službu veřejnosti tvorbou a šířením rozhlasových programů. V souladu s právním řádem a instituty veřejné kontroly v něm zakotvenými vyvíjí činnost nezávisle, nestranně a neutrálně.
- 1.2 Český rozhlas neumožní nikomu mimo jeho platnou organizační strukturu rozhodovat o zařazení nebo nezařazení určité informace nebo materiálu do programu. Pravomoc soudů nebo správních úřadů, případně jiných subjektů, založená zákonem zůstává nedotčena. Pracovníci Českého rozhlasu nepodlehnu případnému nátlaku na zařazení nebo nezařazení určité informace nebo materiálu do programu, pokud by zařazení bylo v rozporu s tímto ustanovením, jakož i ostatními ustanoveními Kodexu.
- 1.3 Český rozhlas je povinen pečlivě posuzovat, zda pořady či jejich části nesměřují, ať již otevřeně nebo skrytě, k prosazování určitých obchodních nebo politických zájmů.
- 1.4 V zájmu uchování nestrannosti a neutrality se Český rozhlas jako instituce musí zdržet zveřejňování vlastních stanovisek k záležitostem veřejného zájmu, vyjma záležitosti dotýkající se činnosti vymezené mu zákonem a otázek regulace rozhlasového vysílání. Toto ustanovení se nedotýká uveřejňování hodnotících soudů, které nereprezentují názor Českého rozhlasu jako instituce a jsou uváděny v rámci jednotlivých pořadů v souladu s jejich dramaturgickým pojetím při dodržení pravidel obsažených v Kodexu.
- 1.5 Český rozhlas nesmí svého programu, zejména zpravodajských nebo publicistických pořadů, zneužívat k prosazování vlastních institucionálních zájmů.
- 1.6 Zpravodajství a publicistika vážící se k záležitostem Českého rozhlasu musí bez výjimky respektovat pravidla obsažená v čl. 6.1 až 6.18. Při jejich zpracování se musí postupovat obdobně, jako by byla podávána informace o jiné instituci nebo podniku v České republice. V případě, že je Český rozhlas subjektem určitého sporu, není přípustné zvýhodnit jej prostorem, který má být ve zprávě věnován jeho vyjádření nebo prezentaci jeho postoje.
- 1.7 Čl. 1.1 až 1.5 nebrání Českému rozhlasu zařazovat do programu upoutávky na pořady nebo jiné aktivity související s plněním závazku služby veřejnosti.

Čl. 2 Posluchač na prvním místě

- 2.1 Český rozhlas poskytuje službu veřejnosti v oblasti rozhlasového vysílání tvorbou a šířením rozhlasových programů na celém území České republiky a do zahraničí v rozsahu stanoveném Zákonem o Českém rozhlasu.
- 2.2 Programy Českého rozhlasu umožňují svobodné šíření, výměnu, případně konfrontaci informací, názorů a postojů. Základní smysl jeho působení spočívá ve vytváření otevřeného prostoru pro veřejnou rozpravu o otázkách veřejného zájmu a pro sdělování rozmanitých zkušeností či prožitků vnímání světa.
- 2.3 Český rozhlas dbá při naplňování zákonem a Kodexem uloženého závazku služby veřejnosti o uspokojení potřeb obyvatele - rozhlasového posluchače. Za tímto účelem systematicky a pravidelně analyzuje údaje o potřebách a přáních jednotlivých posluchačských skupin i o tom, jak odvysílané pořady hodnotí. Každé programové rozhodnutí s výjimkou programových rozhodnutí, která se vztahují k vysílání pro menšiny a k vysílání menšinových žánrů, musí

přihlédnout k výsledkům takto prováděných reprezentativních výzkumů, přičemž se ovšem uplatňuje výrazně odlišný způsob v zadávání a vyhodnocování dostupných dat oproti provozovatelům rozhlasového vysílání s licenci, a to především zacílením na kvalitativní ukazatele. Uvedené pravidlo však nebrání tvůrčím experimentům, jejichž cílem je vyzkoušet nebo probudit zájem o určitý žánr nebo způsob zpracování pořadu nebo o témata, a nebrání tomu, aby Český rozhlas sledoval, vytvářel a uchovával i tvorbu, která plně nekoresponduje s momentálními společenskými preferencemi.

- 2.4** Český rozhlas usiluje o to, aby maximum posluchačů našlo v rozhlasovém vysílání témata, která je zajímají. Z celku svého programu nevyklučuje žádnou skupinu obyvatel nebo téma takové skupině vlastní. Současně však ve své programové skladbě klade i důraz na čas pro menšinové žánry a témata, která ostatní provozovatelé rozhlasového vysílání v České republice ve svém programu nenabízejí buď vůbec, anebo jen v omezené míře. Proto je povinen se věnovat také tématům a žánrům přihlížejícím k potřebám a zájmům seniorů, nemocných či zdravotně postižených, lidí v obtížné sociální situaci, mladých rodin, národnostních či etnických menšin a dalších menšinových skupin žijících na území České republiky.
- 2.5** Český rozhlas nesmí zasahovat do osobnostních práv posluchačů, zejména je nepřipustné uchýlit se k ponižování důstojnosti člověka, urážet nebo neodůvodněně vyvolávat pocity úzkosti či strachu.
- 2.6** Český rozhlas dbá při kontaktu s posluchači na ochranu jejich soukromí. Bez souhlasu posluchače nezveřejní údaj, který by prozrazoval, které pořady konkrétní jedinec sleduje, případně jak tyto pořady prožívá či hodnotí.
- 2.7** Český rozhlas zařazuje do svého vysílání pořady a programové prvky, na které mají posluchači možnost bezprostředně reagovat.
- 2.8** Český rozhlas se zabývá každým vážně míněným podnětem posluchače či stížností, a je-li uvedena zpáteční adresa, zašle na ni odpověď bez zbytečného odkladu.
- 2.9** Reklamace snížené technické kvality vysílání nebo chyb ve zpracování obsahu pořadu Český rozhlas vždy přezkoumává, aby posluchač bez zbytečného odkladu obdržel odpověď, zda na straně Českého rozhlasu nebo jeho smluvního partnera došlo k chybě, a v případě, že se tak stalo, jaká opatření k její nápravě byla přijata.
- 2.10** Český rozhlas i bez předchozího upozornění opraví podstatné chyby nebo nepřesnosti, kterých by se ve vysílání dopustil. Musí tak učinit neprodleně, jakmile je zjistí, je-li to možné ještě v příslušném vydání pořadu či bezprostředně po jeho skončení anebo v prvním příštím vydání pořadu. Při ochraně osob dotčených obsahem rozhlasového vysílání postupuje v souladu se zákonem o provozování rozhlasového a televizního vysílání.
- 2.11** Český rozhlas je povinen informovat posluchače o původu a zdrojích informací a materiálů užitých ve vysíláních pořadů. Způsob podání takové informace se řídí povahou pořadu. Zvláštnosti tohoto pravidla platné pro zpravodajské a publicistické pořady jsou upraveny v čl. 6.11.
- 2.12** Český rozhlas sleduje v oboru celosvětově dosahovanou úroveň rozhlasového vysílání a jeho inovace jak ve smyslu technickém, tak žánrovém, obsahovém a formálním s cílem zajistit s přihlédnutím k dostupným finančním možnostem nejvyšší možnou kvalitu služeb, zejména nebude bez vážného důvodu opožďovat zavádění nových technologií, které mají přímý vliv na kvalitu služeb nabízených posluchačům.
- 2.13** Český rozhlas zajišťuje, aby se posluchači mohli seznámit se zákulisím rozhlasového vysílání, jeho historií a vývojovými trendy. Pro naplnění tohoto úkolu především nabízí virtuální exkurze

na internetu a pravidelně pořádá dny otevřených dveří v rozsahu, který nenaruší jeho běžný provoz.

Čl. 3 Zvláštní pozornost dětskému posluchači

- 3.1** Český rozhlas považuje za svou povinnost vůči dětskému posluchači především pomáhat mu objevovat a přijímat za vlastní základní etické hodnoty demokratické společnosti. Tomuto úkolu přizpůsobuje skladbu a charakter pořadů určených dětským posluchačům.
- 3.2** Český rozhlas nabízí dětským posluchačům především zprostředkování tradice české i světové pohádky, rozhlasové hry pro děti a mládež, soutěže, vzdělávací a výchovné pořady. Přispívá rovněž ke kulturní orientaci a popularizaci sportu mezi dětmi a dospívajícími. Za důležitý závazek v této oblasti považuje vytváření podmínek pro rozvinutí původní tvorby adresované dětem a mládeží. Tento závazek je umocněn vědomím, že Český rozhlas je v tuzemsku hlavním a prakticky jediným stálým producentem rozhlasové tvorby pro děti a mládež.
- 3.3** Při tvorbě programu pro děti a mládež uvádí Český rozhlas ukázky možností integrovaného soužití zdravých dětí s dětmi zdravotně postiženými a napomáhá národnostní a etnické toleranci.
- 3.4** Jsou-li v čase bezprostředně před vysíláním pořadů pro děti a mládež nebo po něm zařazeny komerční části programu (čl. 14.1 až 14.8), nedopustí Český rozhlas uvádění takového obsahu, který by mohl nepříznivě působit na vývoj dětí nebo nezletilé mládeže, případně v dětech přímo či nepřímo vyvolával pocity méněcennosti, pokud nezískají propagované zboží či službu.

Čl. 4 Poplatník rozhlasového poplatku - otevřený vztah

- 4.1** Český rozhlas je poplatníkům rozhlasových poplatků zavázán nakládat s poukázanými prostředky a ostatním majetkem s péčí řádného hospodáře. Bližší vymezení základních povinností spojených s hospodařením Českého rozhlasu upravují čl. 26.1 až 26.6.
- 4.2** Český rozhlas poskytne každé fyzické nebo právnické osobě na požádání pravdivé informace vážící se k právům a povinnostem platit rozhlasový poplatek. K plnění této povinnosti mimo jiné uveřejňuje přehledné informace včetně vzorů potřebných formulářů na internetu.
- 4.3** Český rozhlas poskytne na vyžádání informace o hospodaření s rozhlasovými poplatky i dalším majetkem v rozsahu údajů podle zákona o svobodném přístupu k informacím.
- 4.4** Český rozhlas uplatňuje při vymáhání rozhlasových poplatků rovný přístup vůči poplatníkům, zejména žádného z poplatníků nezvýhodní oproti ostatním, pokud pro to nenastane důvod předvídaný zákonem. Český rozhlas vymáhá rozhlasové poplatky od všech dlužníků. Upustit od vymáhání dlužného rozhlasového poplatku lze tehdy, pokud je prokázáno, že náklady vymáhání převyší pravděpodobný výtěžek.

Čl. 5 Tvůrce - základní předpoklad úspěchu

- 5.1** Tvůrce programu (pořadů), ať již jsou zaměstnanci či externími spolupracovníky Českého rozhlasu, považuje Český rozhlas za rozhodující předpoklad úspěšného naplňování služby veřejnosti. Proto všestranně vytváří dobré tvůrčí zázemí a podmínky pro svobodnou

konkurenci nápadů a jejich realizaci založenou na rovné příležitosti, kterou musí předurčovat předem daná jasná a spravedlivá pravidla spolupráce s Českým rozhlasem.

- 5.2** Český rozhlas vystoupí na ochranu svobody projevu tvůrců bez ohledu na skutečnost, zda s ním právě spolupracují, neboť protiprávní upírání svobody projevu jednomu z nich může v budoucnu vést k upření stejného práva dalším. Český rozhlas bude přiměřeně svým možnostem jednat solidárně, jestliže se tvůrce bez svého zavinění ocitne v nebezpečí v souvislosti s plněním svých profesionálních povinností. V zájmu pracovníků, kteří se pro výkon své práce v Českém rozhlasu dostanou bez svého zavinění do nebezpečí či obtížné životní situace, vyvine Český rozhlas úsilí k zajištění nezbytné bezpečnostní a právní pomoci a po nezbytně nutnou dobu nouze též materiální podpory.
- 5.3** Český rozhlas respektuje právo tvůrce na integritu vlastního svědomí. Pokud zaměstnanec svému nadřízenému nebo externí spolupracovník osobě, která s ním za Český rozhlas jedná, předem oznámí, že mu svědomí nedovoluje pracovat na určitém tématu, bude takový tvůrce z práce na daném tématu uvolněn, aniž by za to byl sankcionován. Za nevykonanou práci tvůrci nepřísluší odměna. Tvůrce nemůže být ani dodatečně nucen projevit se v pořadu způsobem, který odporuje jeho svědomí nebo kterým by měnil záměr a smysl svého díla. Dostane-li se v takovém případě do sporu s nadřízeným pracovníkem, čímž vyvstane možnost konfliktu svědomí, pak je Český rozhlas povinen spolu s tvůrcem, případně s profesní organizací, která ho s jeho souhlasem zastupuje, jednat o řešení vzniklých rozporů obdobným způsobem, jaký je upraven v čl. 5.6.
- 5.4** Český rozhlas je povinen chránit duševní vlastnictví tvůrců. Český rozhlas je povinen zabezpečit, aby předložené náměty nebo scénáře nebyly zneužity k poškození autorských práv.
- 5.5** Český rozhlas v souladu s autorským zákonem rozlišuje mezi zaměstnaneckým autorským dílem a díly ostatními. Rozhodování o užití a případných úpravách autorského díla vytvořeného zaměstnancem při plnění pracovních úkolů se řídí organizační strukturou Českého rozhlasu a nadřízený pracovník je oprávněn rozhodnout o úpravách zaměstnaneckého autorského díla, nebude-li tím snížena jeho hodnota. Zacházení s jinými díly než zaměstnaneckými se řídí smlouvou, kterou Český rozhlas s externím spolupracovníkem s dostatečným předstihem uzavřel. Český rozhlas je povinen dbát, aby obsah těchto smluv byl smluvním stranám předem jasný a nedocházelo tak ke sporům ohledně určení práv k dílu. Tímto ustanovením není dotčen čl. 6.16.
- 5.6** Kodex musí zachovávat všichni tvůrce, kteří pracují pro Český rozhlas jako zaměstnanci nebo externí spolupracovníci. V případě vzniku konfliktu mezi zásadami, které pro tvůrce vyplývají ze samoregulačních profesních norem, a některým ustanovením Kodexu nebo interního předpisu Českého rozhlasu je tvůrce povinen na tuto skutečnost předem upozornit odpovědného pracovníka, který za Český rozhlas s tvůrcem jedná. Zaměstnanec je v takovém případě povinen upozornit svého nadřízeného. Český rozhlas je povinen spolu s tvůrcem, případně profesní organizací, která ho s jeho souhlasem zastupuje, jednat o překonání těchto rozporů. Při řešení vzniklých rozporů je třeba v první řadě ověřit soulad sporných norem s právním řádem a základními hodnotami, ze kterých vychází Kodex. V zájmu vyčerpání všech prostředků k překonání rozporů využijí Český rozhlas a tvůrce, případně jeho zastupující organizace, možnosti dohodnout se na zprostředkovateli dohody z osobností obecně uznávaných v oboru, případně institucí nezávislých na obou stranách.

Hlava II. Specifické typy pořadů a některé další činnosti Českého rozhlasu

Čl. 6 Zpravodajské a publicistické pořady a péče o informace v těchto pořadech

- 6.1** Jedním z prvořadých úkolů Českého rozhlasu je zprostředkovávat informace ve zpravodajských a publicistických pořadech. Český rozhlas poskytuje posluchačům informace důležité pro jejich všestrannou orientaci a svobodné utváření názorů. Pevné místo v programu zaujímá regionální zpravodajství.
- 6.2** V případě naléhavé potřeby je Český rozhlas připraven přerušit plánovaný program mimořádným zpravodajstvím.
- 6.3** Publicistické pořady Českého rozhlasu nabízejí především kritickou reflexi reality, musí zjišťovat pravé příčiny jevů a popsat rozsah následků. Publicistické pořady také dávají aktérům událostí příležitost vyjádřit argumenty, jimiž zdůvodňují své postoje. Při sledování vývoje demokratické společnosti je nezbytné uvádět investigativní publicistické pořady věnující se závažnému porušování zákona, korupci a ochraně práv a zájmů obyvatel. Publicistické pořady se také zabývají problematikou životního prostředí, etnických menšin, zdravotně postižených nebo jiných skupin, jakými jsou například senioři, lidé v obtížné sociální situaci nebo spotřebitelé. Spektrum zmíněných pořadů vychází z aktuálních potřeb společnosti, zjišťovaných například prostřednictvím sociodemografických výzkumů renomovaných institucí.
- 6.4** Zařazení a pořadí informací ve zpravodajské agendě celoplošných stanic se řídí předpokládaným vlivem na život obyvatel České republiky, u regionálního vysílání vlivem na život obyvatel kraje. Při editorialem rozhodování však nelze opomíjet mezinárodní vlivy a vztahy, které působí napříč státy, kontinenty či kulturami. Zpravodajství a aktuální publicistika v tomto smyslu ukazují Českou republiku a její regiony v rámci evropského a světového dění.
- 6.5** S informacemi, které Český rozhlas pro posluchače opatřuje, nakládá jako s hodnotou, již si není oprávněn na úkor posluchačů přivlastňovat, obchodovat s ní nebo ji učinit předmětem spekulace. Český rozhlas musí vždy přednostně postupovat tak, aby konkrétní informaci připravil do vysílání s odbornou péčí a touto cestou ji pohotově předal posluchačům.
- 6.6** Ve zpravodajských a publicistických pořadech Český rozhlas dbá na přesnost a nestrannost, spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečnosti.
- 6.7** Český rozhlas striktně rozlišuje mezi informací zpravodajského charakteru (zprávou) a hodnotícím soudem (komentářem). Zprávou se rozumí informace o určitém ději nebo stavu obsahující zpravidla také informaci o postojích hlavních aktérů události, která je předmětem zprávy. Není dovoleno vydávat za zprávy pouhé domněnky. Hodnotící soud vyjadřuje názory, postoje nebo pocity. Český rozhlas ve svém vysílání jednoznačně, pro posluchače zřetelně, odděluje zprávy od hodnotících komentářů. Zvláště není přípustné směšovat zprávu a hodnotící soud v jedné větě redaktora.
- 6.8** Zpráva musí být založena na zjištěných a ověřených údajích. Český rozhlas je při získávání a zpracovávání informací plně povinen zjistit a posluchačům zprostředkovat věcně správný obraz skutečnosti. V případech, kdy to není beze zbytku uskutečnitelné pro nemožnost opatřit si všechny informace, musí postupovat tak, aby se pravdě maximálně přiblížil. Zamlčení důležité informace nebo potlačení jejího podstatného aspektu je vždy hrubým porušením této povinnosti.
- 6.9** Český rozhlas smí odvysílat zprávu ověřenou alespoň ze dvou důvěryhodných a na sobě vzájemně nezávislých zdrojů, pouze v případě informací, které oficiálně zpřístupnily veřejné úřady a instituce, postačí jeden oficiální zdroj, není-li z okolností zřejmé, že jde o nepravdivé

nebo nepřesné údaje. Český rozhlas za smluvně stanovených podmínek odebírá zpravodajský servis renomovaných agentur, které odpovídají za pravdivost a správnost svých informací. Pokud není patrný důvod k pochybnostem o informaci ve zprávě nebo pokud není patrná chyba, nemusí redaktor každou zprávu agenturního servisu odebíraného Českým rozhlasem ověřovat. V případě sebemenší pochybnosti o správnosti údajů z agenturního servisu je redaktor povinen okamžitě takovou informaci ověřit alespoň ze dvou na sobě nezávislých zdrojů. Pokud je v naléhavých případech pro nemožnost ověřit informaci u druhého zdroje a s ohledem na váhu veřejného zájmu, k němuž se zpráva vztahuje, výjimečně nezbytné odvysílat informaci pocházející pouze z jednoho zdroje, musí na to být posluchač upozorněn.

- 6.10** Český rozhlas nesmí odvysílat informaci, jejíž původ není znám. Je povinen seznámit posluchače se zdrojem vysílané informace s výjimkou obecně známých skutečností a informací převzatých od renomovaných zpravodajských agentur, které jej zásobují informacemi na základě platné smlouvy. Použití utajovaného zdroje musí povolit šéfredaktor příslušné stanice za předpokladů uvedených v čl. 21.11 a 21.12. Zákonné právo redaktorů na ochranu zdroje není dotčeno.
- 6.11** Český rozhlas je povinen zajistit, aby všechny nahrávky používané ve zpravodajství a publicistice přispívaly k věcné správnosti a přesnosti sdělení. Výjimku tvoří humoristické a satirické pořady, při jejichž vysílání musí být zřetelné, že montáž vytváří fikci.
- 6.12** Český rozhlas smí získávat informace jen za použití postupů poctivých a dovolených právním řádem, nepřipustí žádný nátlak, zejména na zveřejnění nepravdivé nebo částečně pravdivé informace.
- 6.13** Redaktoři Českého rozhlasu si musí při vystupování ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech s výjimkou komentářů počínat tak, aby posluchač nemohl rozpoznat, jaký názor mají na věc, o níž informují. V komentářích, které obsahují osobní stanovisko autora, se nesmějí odchylovat věcně od skutečnosti.
- 6.14** Hodnotící soud je vždy subjektivní a není ze své povahy podrobitelný důkazu pravdy. To však Český rozhlas nezavazuje povinnosti zařazovat do vysílání zpravodajských a publicistických pořadů jen takové hodnotící soudy, které jsou prezentovány čestně a bez klamavé manipulace s fakty, jimiž má být hodnocení odůvodněno. Tato povinnost však nebrání zprostředkovat posluchačům hodnotící soudy aktérů událostí. V takovém případě Český rozhlas ponechá na posluchači, aby si učinil vlastní názor, zda aktéři událostí předkládají hodnotící soudy čestně.
- 6.15** Je-li to možné a účelné, Český rozhlas doprovází uvedení zprávy identifikací redaktorů, kteří za její přípravu nesou odpovědnost.
- 6.16** Při přípravě obsahu zpravodajství a publicistiky Českého rozhlasu se uplatňuje autonomie stanic, která spočívá zejména v povinnosti vedoucích zaměstnanců vyloučit vnější vlivy, které by mohly působit na zařazení, pořadí nebo obsah informací ve vysílání. Mimo organizační strukturu stanice může do obsahu konkrétní zprávy nebo rozhodnutí o jejím zařazení či pořadí zasáhnout jen generální ředitel, ředitel příslušné stanice nebo jimi pověřeni vedoucí zaměstnanci Českého rozhlasu, a to pouze v případě, kdy je z okolností zřejmé, že uveřejněním zprávy došlo nebo naléhavě hrozí, že dojde k porušení zákona. Pokyn, kterým tak bude zásah proveden, musí být dán šéfredaktorovi stanice písemně. Pravomoc generálního ředitele a dalších vedoucích zaměstnanců řídit stanice v personálních a provozních záležitostech není tímto článkem dotčena.
- 6.17** Editoriální rozhodování ve stanicích se řídí především kritérii vyplývajícími z Kodexu. Za obsah zpravodajských a publicistických pořadů odpovídá šéfredaktor příslušné stanice.

- 6.18** Pokud bylo při přípravě zprávy použito také informací nebo materiálů zpracovaných osobou nebo institucí podnikající v oblasti vztahů s veřejností (PR agenturou), je povinností Českého rozhlasu uvedení zprávy doprovázet upozorněním o takovém původu informací nebo materiálů. Ustanovení čl. 6.10 zůstává nedotčeno.

Čl. 7 Diskusní pořady a pluralita

- 7.1** Český rozhlas vytváří prostor pro pořady představující diskusní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu. Dramaturgie diskusních pořadů musí brát na zřetel zkušenost, že téměř na každý problém mohou lidé nahlížet z různých úhlů a že vývoji společnosti je vlastní názorové střetání. Český rozhlas dbá, aby hlavní názorové proudy sporu dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření. Pokud to není možné zajistit, musí roli kvalifikovaného oponenta sehrát moderátor nebo jím pozvaný host, především uváděním protikladných argumentů nezastoupených v diskusi. Hosty a témata si zásadně vybírá Český rozhlas, a to na základě nezávislé redakční úvahy. V případě, že host předem odmítá odpovídat na důležité dotazy, není do pořadu pozván.
- 7.2** Naplňování čl. 7.1 předpokládá také vysílání diskusí politiků v rámci demokratické soutěže politických stran a hnutí. Český rozhlas dbá zásad vyváženosti zejména tak, aby nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory. Prostor jim přidělí s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.
- 7.3** V diskusích na politická a společenská témata musí Český rozhlas zajistit vedle politiků také účast širokého okruhu odborníků, osobností občanského života, ale i řadových obyvatel tak, aby zazněly relevantní názory a aby byli politikové s uvedenými názory konfrontováni.
- 7.4** Moderátoři diskusních pořadů Českého rozhlasu jsou povinni zachovávat nestrannost. Posluchač by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký zaujímají postoj k probíranému problému nebo k diskutujícím. Moderátoři vždy usilují o otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.
- 7.5** Pozvaní účastníci diskusních pořadů mají právo, aby jim redaktor s předstihem (vzhledem k časovému úseku přípravy pořadu) oznámil účastníky a tematické okruhy diskuse. Český rozhlas nikdy nepřistoupí na podmínky, kterými by se jeden z diskutujících nebo jejich část pokoušela získat výhodu na úkor ostatních, a ani z vlastní iniciativy žádného účastníka nezvýhodní.
- 7.6** Pokud některý z pozvaných hlavních aktérů určitého sporu odmítne účast v diskusi, seznámí Český rozhlas posluchače s důvody, kvůli kterým se tak stalo. Český rozhlas postupuje při jednání o účasti diskutujících dle obdobných zásad jako při jednání s respondenty (čl. 21.3 až 21.10).
- 7.7** Český rozhlas věnuje v programu zvláštní pozornost období před volbami do zastupitelských orgánů všech stupňů. Podrobná pravidla a plán předvolebního vysílání uveřejní co možná nejdříve, jak je to vzhledem k oznámení termínu voleb a počtu kandidujících subjektů možné.

Čl. 8 Umělecké pořady

- 8.1** Český rozhlas přispívá k pěstování a rozvoji kultury a umění v České republice. Má proto za povinnost nabízet posluchačům pořady rozmanité žánrově i svým zaměřením, které mohou

posluchače kulturně a umělecky obohacovat. V celku svého programu přinese ucelený přehled o umělecké tradici a aktuálním kulturním dění doma i v zahraničí. Posluchačům zprostředkovává umělecky hodnotnou hudební, slovesnou a dramatickou tvorbu, domácí i světovou. Součástí skladby uměleckých pořadů jsou také díla tvorby dokumentární.

- 8.2** Zvláštní pozornost věnuje Český rozhlas současnému umění a současné kultuře vůbec jako spolutvůrce a producent původních literárních a hudebních děl. Toto působení je neobyčejně významné zejména v dnešní fázi vývoje soudobé kultury, která trvale hledá soustředěnou a systematickou péči a podporu.
- 8.3** Český rozhlas si je vědom, že se posluchači, resp. jednotlivé posluchačské skupiny, vzájemně odlišují svým kulturním a uměleckým cítěním a žánry či uměleckými směry, kterým dávají přednost. Povinností Českého rozhlasu je uspokojit pokud možno celé spektrum posluchačských skupin.

Čl. 9 Vzdělávací a osvětové pořady

- 9.1** Český rozhlas vytváří a v programu vyčleňuje pevné místo pro vzdělávací a osvětové pořady určené různým věkovým i zájmovým skupinám. Využívá výhod a forem, jež poskytuje rozhlasová komunikace, a vhodně tak doplňuje zdroj pramenů, z nichž lidé mohou získávat poznání. Tam, kde je to možné a vhodné, doplní uvedení vzdělávacího či osvětového pořadu nabídkou dalších zdrojů informací o tématu včetně publikace vzdělávacích informací na vlastních internetových stránkách.
- 9.2** Český rozhlas se podílí na obecně prospěšných kampaních zaměřených na osvětu bezplatným vysíláním upoutávek, informativních materiálů (spotů) nebo redakčním zpracováním takových informací. Při rozhodování o výběru témat a partnerů takových kampaní postupuje Český rozhlas podle čl. 15.1 až 15.7.

Čl. 10 Zábavní pořady

- 10.1** Český rozhlas musí rovněž uspokojovat zájem posluchačů o pořady zaměřené na zábavu a odpočinek. Český rozhlas postupuje při výběru zábavních pořadů tak, aby nedocházelo k výkyvům ve standardu programové kvality vlastní celkové programové nabídky, a vytváří především takové zábavní pořady, které zprostředkují posluchačům hodnoty umění nebo rozvíjejí poznání. Český rozhlas se rovněž musí věnovat výlučným formám zábavy, tzv. alternativní zábavě. Rovněž v oblasti zábavy usiluje o původní tvorbu a pestré spektrum pořadů.
- 10.2** Český rozhlas se nebude podílet na uvádění zábavních pořadů, které by se dostaly do rozporu se zásadou podle čl. 1.3. Zejména vždy odmítne vystoupení sloužící primárně k propagaci určitého spotřebního chování nebo jiné manipulaci s publikem.

Čl. 11 Sportovní vysílání

- 11.1** V pořadech se sportovní a tělovýchovnou tematikou přibližuje Český rozhlas jednak špičkové domácí a zahraniční sportovní akce, jednak přináší informace o dalších podobách sportu včetně žákovských a dorosteneckých kategorií, výkonnostního a rekreačního sportu či nových sportovních odvětví. Čas věnovaný v programu jednotlivým sportovním odvětvím odpovídá

zájmu veřejnosti, který se měří také počtem oficiálně registrovaných sportovců daného odvětví v České republice. Český rozhlas však přiměřeně programovým možnostem neopomíná ani dění v tzv. menšinových sportech.

- 11.2** Český rozhlas tradičně věnuje rozsáhlý čas olympijským hrám a olympijskému hnutí.
- 11.3** Český rozhlas rovněž věnuje pravidelnou pozornost paralympijskému sportu včetně přiblížení soutěží paralympijských her. Na republikové i regionální úrovni se věnuje též sportovním aktivitám klubů a sdružení postižených sportovců.
- 11.4** Prezence sportu ve vysílání Českého rozhlasu se musí držet hodnot fair play, a to bez ohledu na soupeře či startovní pole závodníků. Je nepřipustné vyzvedávat nebo omlouvat porušení pravidel jako prostředku k dosažení úspěšného výsledku. Tvůrci sportovního vysílání musí respektovat fakt, že sportovní dění často slouží dětem a mladým lidem jako vzor chování a že mezi posluchači sportovního vysílání Českého rozhlasu obvykle bývá početná skupina dětí a dospívajících.
- 11.5** Český rozhlas přibližuje sport především jako zábavu nebo hru, ale současně také jako významnou součást kultury i ekonomiky.
- 11.6** Sportovní vysílání Českého rozhlasu se musí zdržet podněcování nebo podpory nesnášenlivosti mezi sportovními fanoušky. Český rozhlas zvláště nepřipustí, aby do sportovního vysílání pronikl nacionalismus, rasismus či jiné extrémní postoje. Zpravodajská povinnost informovat posluchače o výskytu takových projevů v souvislosti se sportovní akcí tím není dotčena.
- 11.7** Český rozhlas nevyvolá v posluchačích pocit, že v rozporu se sportovními hledisky favorizuje určitý sportovní klub či komerční zájem spojený se sportem. Český rozhlas musí přistupovat zvláště citlivě k otázkám klubové rivality a zůstat rozhlasem pro sportovní fanoušky bez ohledu na jejich klubovou přízeň.
- 11.8** Na informování (zpravodajství) o sportu a tělovýchově se přiměřeně vztahují ustanovení obsažená v čl. 6.1 až 6.18. Sportovní redaktoři musí respektovat pravidla řádného a etického výkonu novinářské profese. Český rozhlas posluchačům nezamlčí ani informace o odvrácené straně sportu, jakými se mohou stát smrt člověka či zvířete, trvalé poškození zdraví, doping nebo poškození přírody.
- 11.9** Za rozpor s čl. 11.7 a 11.8 se vzhledem k zvláštnímu charakteru sportovních pořadů nebude považovat, jestliže sportovní redaktor nebo komentátor bude dávat najevo přízeň sportovcům z České republiky. Ani v takovém případě však nelze připustit, aby projevy fandovství zcela převážily nad věcným informováním posluchačů a kritickým úsudkem.

Čl. 12 Vysílání do zahraničí

- 12.1** Český rozhlas provozuje rozhlasové vysílání do zahraničí. Vysílání do zahraničí poskytuje objektivní, ověřené a ve svém celku vyvážené informace se zvláštním zřetelem zejména na krajanskou komunitu v zahraničí.
- 12.2** Vysílání Českého rozhlasu do zahraničí přispívá k propagaci dobrého jména České republiky a spoluvytváří objektivní obraz České republiky v zahraničí.

Čl. 13 Péče o archivní fond

- 13.1** Archiv Českého rozhlasu je jedinečnou součástí národního kulturní dědictví. Český rozhlas archivuje odvysílané pořady i výchozí zvukové a písemné záznamy a řídí se při tom zákonem o archivnictví a dalšími právními předpisy. Český rozhlas archivuje odvysílané pořady nad rámec zákonné povinnosti, nebrání-li tomu právní předpis nebo uzavřená smlouva. Český rozhlas je zavázán všestranně pečovat o doposud shromážděný archivní fond, zejména chránit uložené materiály před ztrátou, poškozením nebo zneužitím a systematicky je třídit. Je-li to možné bez újmy na kvalitě archivovaných materiálů, zajišťuje Český rozhlas postupný přepis archivovaných zvukových děl novými technologiemi záznamu zvuku.
- 13.2** Český rozhlas přiměřeně svým možnostem vyvíjí úsilí směřující k doplňování archivního fondu o chybějící materiály nebo materiály související s díly již archivovanými.
- 13.3** Český rozhlas na požádání umožní přístup k archivovaným materiálům jiným osobám pro studijní a vědecké účely, nehrozí-li nebezpečí poškození nebo jiného znehodnocení zpřístupněného materiálu. Jestliže Český rozhlas zpřístupní archivovaný materiál za výše uvedeným účelem, je oprávněn požadovat výlučně úhradu vzniklých nákladů.
- 13.4** Český rozhlas si vyhrazuje právo obezřetně přezkoumat každou žádost o poskytnutí kopie nebo sjednání licenční smlouvy k materiálům, které tvoří archivní fond, je-li takovou žádostí sledován komerční účel. Český rozhlas nepropůjčí svůj archivní fond k reklamním účelům ani k jinému účelu, mohla-li by se tím snížit hodnota archivovaného díla nebo dobrá pověst Českého rozhlasu.
- 13.5** Český rozhlas ve svých programech čerpá z bohatství svého archivního fondu.

Čl. 14 Komerční části programu

- 14.1** Český rozhlas přistupuje k zákonem dovoleným formám vysílání komerčních částí programu, které vyhrazuje inzerentům, jako k jednomu ze zdrojů příjmů pro naplňování závazku veřejné služby. Vztah s inzerentem se může zakládat pouze na tomto obchodním motivu a zakazuje se sjednávat s inzerenty dohody, které by byly v rozporu s tímto motivem a s obvyklým obchodním vztahem mezi inzerentem a poskytovatelem reklamního času. Český rozhlas se zejména zdrží účasti na podnikání nebo obchodech inzerenta.
- 14.2** Český rozhlas nepřipustí, aby inzerent mohl ovlivnit obsah pořadů. Nesmí učinit ani žádné přísliby, které by byly v rozporu s tímto pravidlem. Skutečnost, že určitý subjekt byl, je, či má se teprve stát inzerentem Českého rozhlasu nebo vůči němu vystupuje v jiném obchodním vztahu, nemůže zakládat zvýhodnění nebo jiné zacházení ve vztahu k obsahu pořadů, vyjma komerční části programu, jejíž vysílání si inzerent objednal.
- 14.3** Český rozhlas je povinen postupovat tak, aby dosáhl maximálního možného výtěžku z prodeje komerčního času inzerentům. Proto zvláště vyloučí jiná kritéria rozhodování než obchodní, aniž by byly dotčeny další povinnosti plynoucí z Kodexu
- 14.4** Vysílat reklamu a další zákonem dovolené formy komerční prezentace (sponzoring a prodej) lze pouze tak, aby posluchač mohl zřetelně rozpoznat, že jde o komerční projevy osob odlišných od Českého rozhlasu. Případná prezentace komerční nabídky Českého rozhlasu (například upomínkové předměty, audio nosiče aj.) musí být inzerována tak, aby posluchač mohl zřetelně rozeznat, že jde o komerční projev oddělený od ostatního programu.
- 14.5** Ve všech pořadech se Český rozhlas musí vyvarovat skryté a podprahové reklamy.
- 14.6** Český rozhlas nezařadí do vysílání reklamu, o které by věděl, že je v rozporu se zákonem.

- 14.7** Český rozhlas se nebude vědomě podílet na skryté prezentaci komerčních zájmů prostřednictvím vysílaných pořadů; například nelze dopustit, aby aranžmá či průběh vystoupení účinkujících osob byly určovány jejich komerčním působením.
- 14.8** Český rozhlas může obchodovat s předměty a právy, která se váží k vysílaným pořadům (merchandising), není-li tím ohroženo naplňování závazku služby veřejnosti. Český rozhlas však nedopustí, aby ztvárnění pořadů, které vyrábí, bylo určováno zájmem na budoucím obchodním využití prvků tohoto ztvárnění na úkor profesionální kvality.

Čl. 15 Charitativní a dobročinná činnost

- 15.1** Český rozhlas podporuje kulturní a obecně prospěšné aktivity především v rámci tzv. mediálního partnerství, které spočívá v poskytnutí příležitosti pro vysílání sbírkových, osvětových a nekomerčních upoutávek a v redakčním zpracování informací o takových aktivitách. Počet přijatých projektů závisí na prioritách, jejichž stanovení vychází z poslání Českého rozhlasu jako rozhlasu veřejné služby. V tomto ohledu mají přednost projekty charitativní, humanitární, kulturní a osvětové.
- 15.2** Zájemci o mediální partnerství předkládají Českému rozhlasu žádost o vysílání sbírkových, kulturních, osvětových a nekomerčních upoutávek spolu s projektem, k němuž se upoutávky mají vztahovat. Český rozhlas je povinen před uzavřením smlouvy ověřit nekomerční charakter projektu a způsobilost žadatele projekt naplnit. Za tímto účelem si vyžádá také informace o personálním, organizačním a finančním zajištění realizace projektu.
- 15.3** Předkládané žádosti o mediální partnerství posuzují vedoucí zaměstnanci Českého rozhlasu v souladu s čl. 15.1 a 15.2.
- 15.4** Obsahové i technické ztvárnění upoutávek zařazených do vysílání musí splňovat kritéria kvality vlastní ostatnímu programu Českého rozhlasu a nesmí v posluchačích vytvářet klamavé zdání o zaměření a účelu projektu. Zvláště nelze připustit uvádění nepravdivých nebo zkreslujících informací o účelu a způsobu nakládání s finančními prostředky získanými veřejnou sbírkou.
- 15.5** Český rozhlas vyhledává také jiné možnosti informování o charitativních projektech a činnosti nevládních neziskových organizací, které tvoří nedílnou součást otevřené občanské společnosti.
- 15.6** Český rozhlas je v odůvodněných mimořádných případech oprávněn darovat finanční nebo materiální prostředky, popřípadě poskytnout bezplatnou anebo zvýhodněnou službu kvůli poskytnutí humanitární pomoci lidem v nouzi, a to buď přímo nebo prostřednictvím obecně prospěšné společnosti, v jejíž statutárních orgánech má zastoupení. Takto však mohou být poskytnuty prostředky pouze z výnosů podnikatelské činnosti Českého rozhlasu ve výši přiměřené jeho hospodářské situaci.
- 15.7** Český rozhlas dále může ve vhodných případech úměrně svým možnostem podpořit obecně prospěšné kulturní, vzdělávací, výchovné či humanitární projekty zvýhodněným poskytnutím služeb, vždy však pouze na základě písemné a veřejnosti přístupné smlouvy.

Hlava III. Profesní a etické otázky a některé postupy při jejich řešení

Čl. 16 Jazykový projev

- 16.1** Český rozhlas je zavázán dbát o kultivovanost jazykového projevu. Vyjadřování hlasatelů, moderátorů a redaktorů ve vysílání musí působit jako vzor správného užívání jazyka již s ohledem na skutečnost, že posluchači mohou takovému vyjadřování přikládat normotvorný význam.
- 16.2** Český rozhlas má za povinnost vždy s ohledem na téma a žánr uvážlivě volit a pečlivě užívat jazykových prostředků. Hlasatelé, moderátoři a redaktori zpravodajských a publicistických pořadů jsou povinni vyjadřovat se v pořadech zásadně spisovným jazykem, ledaže by citovali či interpretovali výrok či chování jiné osoby nebo by použití nespisovného výrazu odpovídalo situaci (například uchování autenticity rozhovoru nebo užití reportážní licence podle čl. 21.17 apod.).
- 16.3** Slovní formulace užívané hlasateli, moderátory a redaktory ve vysílání by se měly vyhýbat frázím, klišé nebo jinému zplošťování obsahu jazyka. Při sdělování informace nelze uplatňovat dobově populární výrazy či obraty na úkor přesnosti a věcnosti obsahu informace. Český rozhlas dbá, aby v pořadech nedocházelo k stereotypnímu opakování výrazů, jejichž obměnu lze při zachování přesnosti zajistit.
- 16.4** Český rozhlas systematicky spolupracuje s jazykovými odborníky a v případě pochybností o užití správného výrazu je povinen vyžádat si jejich stanovisko, je-li to možné, ještě před nahráváním. Oprava jazykových chyb se přiměřeně řídí čl. 2.10.

Čl. 17 Otázky náboženství

- 17.1** Ve vztahu k náboženským otázkám vychází program Českého rozhlasu ze zásady otevřenosti a tolerance rozmanitých náboženství registrovaných církví a náboženských společností věřících, jakož i osob bez náboženského vyznání. Český rozhlas se zejména zdrží vysílání pořadů, kterými by byla šířena nesnášenlivost mezi lidmi či skupinami s odlišnou náboženskou orientací, případně mezi osobami nábožensky orientovanými a osobami bez vyznání.
- 17.2** Programový prostor věnovaný náboženství se opírá o rozvrstvení společnosti a její aktuální vztah k duchovní oblasti. Pomůckou jsou údaje posledního sčítání lidu.
- 17.3** Český rozhlas při vědomí evropské kulturně-historické tradice věnuje v různých žánrech a pořadech pozornost biblickým tématům a jejich významu pro kulturní vývoj a mravní postoje včetně různých úhlů pohledu na jejich historické i současné interpretace. Pořady Českého rozhlasu současně přibližují myšlenkové a kulturní základy jiných světových náboženství, a to s ohledem na šíření vzájemného poznání, porozumění a tolerance mezi různými náboženstvími a kulturami.
- 17.4** Český rozhlas je povinen zvažovat skutečnost, že jeho publikum tvoří rozmanité skupiny obyvatel, z nichž některé mohou obsah určitých pořadů chápat jako útok na své náboženské či etické přesvědčení. Zvláště musí být brán ohled na příslušníky národnostních či etnických menšin. Český rozhlas je povinen posluchače předem upozornit na výrazně eticky či nábožensky kontroverzní obsah pořadu, což učiní tak, že sdělí posluchačům vhodnou formou faktické informace o charakteru obsahu takového pořadu.

Čl. 18 Zákaz diskriminace

- 18.1** Český rozhlas se musí vyvarovat toho, aby v posluchačích vyvolával nebo utvrzoval představu, že si lidé náležející k určité rasové, národnostní, etnické nebo sociální skupině zaslouží pro tuto svoji skupinovou příslušnost jiné postavení ve společnosti než ostatní. Český rozhlas je povinen zdržet se stereotypů v popisování konkrétních skupin, respektive jejich příslušníků.
- 18.2** Český rozhlas nebude při svém provozu nebo v programu nikoho diskriminovat, zejména ne z důvodů pohlaví, věku, rasy, sexuální orientace, národnosti, etnické příslušnosti, náboženství, názorů nebo příslušnosti k určité sociální skupině.
- 18.3** Český rozhlas věnuje zvláštní péči rovnoprávnosti uplatnění mužů a žen, a to jak v provozu Českého rozhlasu, tak ve skladbě programu.
- 18.4** Recepční služba v objektech určených k návštěvám spolupracovníků, účinkujících a veřejnosti musí zajistit asistenci pro osoby s tělesným postižením, jakož i pro starší občany se sníženou pohyblivostí.

Čl. 19 Respekt k soukromí

- 19.1** Český rozhlas respektuje, že každý má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Český rozhlas respektuje právo každého učinit předmětem svobodného rozhodnutí, co ze svého soukromí zpřístupní jiným osobám. Jestliže však počínání původně soukromé může ovlivnit věci veřejného zájmu (například výkon funkce nebo dodržování právních norem), může po zvážení všech okolností o takovém jednání informovat, a to zvláště ve vztahu k osobám veřejného zájmu.
- 19.2** Český rozhlas se zdrží pořízení a použití zvukových materiálů dříve, než k takovému pořízení a použití získá souhlas osoby, které udělení takového svolení přísluší, ledaže by v záležitostech vážného veřejného zájmu byl důvodný předpoklad, že jinak nebude možné určité vyjádření pořídit. Pravidla pro použití skrytého mikrofonu v čl. 21.13 až 21.17 tím nejsou dotčena.
- 19.3** Obdobně jako v čl. 19.2 postupuje Český rozhlas při rozhodování o pořízení, případně použití nahrávek telefonických rozhovorů do okamžiku, než se respondent dozví identitu redaktora a důvod, proč se na něj obrací.
- 19.4** Český rozhlas se v živém vysílání zdrží obtěžování telefonními hovory, na jejichž uskutečnění se s volaným účastníkem předem nedohodl. Obdobně není přípustné ani jinak v živém vysílání vstupovat do soukromí bez předchozího souhlasu.
- 19.5** Český rozhlas se zvláštní pozorností posuzuje uvádění nahrávek s oběťmi násilných činů, nehod nebo přírodních pohrom. Přestože v odůvodněných případech může mít zařazení nahrávky do pořadu důležitou vypovídací hodnotu, platí, že nahrávky lidí raněných či v šoku lze zařadit jen výjimečně na základě souhlasu šéfredaktora příslušné stanice. Skupiny a jednotlivci, kteří si nemohou nebo nejsou schopni vyhradit rozsah, v němž umožní přístup rozhlasového mikrofonu ke svému utrpení, jako například lidé v hlubokém šoku, lidé zasažení hlubokým žalem nebo děti, mají nárok na zvláštní ochranu a ohled.
- 19.6** Český rozhlas nepřistoupí k identifikaci žijících obětí závažných násilných trestných činů ani příbuzných obětí těchto trestných činů (zejména v případech pokusu o vraždu, těžké újmy na zdraví, znásilnění nebo pohlavního zneužití), pokud s tím postižené osoby nesouhlasí. Český

rozhlas je povinen oběti vysvětlit možný dopad zveřejnění její identifikace. Ve výjimečných případech, je-li plná identita těchto osob již veřejně známa, může šéfredaktor příslušné stanice povolit výjimku z tohoto pravidla pro mimořádnou závažnost veřejného zájmu.

Čl. 20 Presumpce neviny

- 20.1** Český rozhlas je povinen respektovat zásadu presumpce neviny, z níž vyplývá, že až do pravomocného výroku o vině se na člověka hledí jako na nevinného. Zásada presumpce neviny na prvním místě zavazuje státní orgány a nelze ji ve vztahu k povinnostem Českého rozhlasu vykládat tak, že zabraňuje informovat posluchače o podezření z kriminálního jednání konkrétního člověka, případně publikovat svědectví osob a informace o postupu státních orgánů v rámci trestního, případně přestupkového řízení. Takový výklad by Českému rozhlasu znemožňoval podat pravdivou informaci o záležitostech veřejného zájmu. Český rozhlas má však vždy povinnost zdržet se výroků, jimiž by bylo na podezřelého, obviněného nebo obžalovaného pohlíženo, jako by již byl pravomocně odsouzen.
- 20.2** Za předpokladu, že by uveřejnění určité informace, která nebyla získána nezávisle na orgánech činných v trestním řízení, mohlo ohrozit vypátrání nebo zadržení pachatele zvláště závažného trestného činu, podřídí se Český rozhlas na základě rozhodnutí šéfredaktora příslušné stanice na nezbytně nutnou dobu informačnímu embargu, které na případ uvalily orgány činné v trestním řízení, a informaci neuveřejní. V takovém případě však vždy bude o přistoupení na informační embargo informovat posluchače.
- 20.3** Informuje-li Český rozhlas o podezření, že určitá osoba spáchala trestný čin, za který ještě nebyla pravomocně odsouzena, odvysílá také stanovisko takové osoby, je-li možné je získat či s ohledem na probíhající řízení uveřejnit. O neuvedení stanoviska takové osoby pro nemožnost je získat nebo uveřejnit rozhodne vedoucí zaměstnanec redakce pověřený šéfredaktorem.
- 20.4** Informuje-li Český rozhlas o podezření ze spáchání méně závažného trestného činu, zdrží se při označování podezřelých, obviněných, obžalovaných nebo odsouzených osob uveřejnění plného příjmení, ledaže by veřejný zájem v dané věci vyžadoval plnou identifikaci podezřelého. Zásadně však nezveřejní plnou identifikaci podezřelého, obviněného, obžalovaného nebo odsouzeného v případech méně závažných trestných činů mladistvých nebo kdyby mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti uvedených osob.
- 20.5** Český rozhlas se při informování o trestné činnosti nebo přestupcích zdrží identifikace příbuzných podezřelých, obviněných, obžalovaných nebo odsouzených osob, ledaže by svoji totožnost před veřejností neskrývali nebo se svým jednáním podíleli na závažné činnosti, měli z ní prospěch, případně by mohli uplatňovat vliv na průběh trestního či přestupkového řízení. Za předpokladu, že přímým nebo blízkým příbuzným takové osoby bude osoba veřejného zájmu (například politici a veřejní činitelé), může šéfredaktor stanice i bez splnění některé z výše uvedených podmínek rozhodnout o identifikaci této osoby ve vysílání, jestliže by trestní nebo přestupkové řízení mohlo mít význam pro posouzení jednání takové osoby v určité funkci, postavení nebo povolání.
- 20.6** Český rozhlas se při vysílání pořadů nebo informací o trestné činnosti zdrží vyvolávání nebo podpory nálad směřujících k pomstě či protiprávní ostrakizaci podezřelých, obviněných, obžalovaných nebo odsouzených. Nebude také uvádět pořady, jejichž obsahem by byl vyvolávání tlak na soudce, aby určitým způsobem rozhodl o vině či trestu.

Čl. 21 Pravidla při nahrávání

Obecná pravidla

- 21.1** Pracovníci Českého rozhlasu vystupují při pořizování zvukových materiálů (nahrávání) tak, aby bylo patrné, že přísluší k Českému rozhlasu. Redaktoři neskrývají své jméno a příjmení, profesní totožnost ani příslušnost k Českému rozhlasu a pracovní zařazení, ledaže by byl odůvodněn postup dle čl. 21.13 až 21.16.
- 21.2** Český rozhlas dbá, aby při nahrávání nedošlo k neoprávněnému zásahu do práv jiných osob, případně k narušení veřejného pořádku. Před nahráváním, které je podmíněno předchozím povolením nebo smlouvou, je povinen dodržet předepsaný postup nebo předem uzavřít patřičnou smlouvu.

Respondenti

- 21.3** Před započítím nahrávání s respondentem je povinností pracovníků Českého rozhlasu respondenta pravdivě informovat o své totožnosti a charakteru pořadu, pro který se nahrávání uskutečňuje. Výjimky z tohoto pravidla upravují čl. 21.13 až 21.16. Redaktor nemusí předkládat účastníkovi rozhovoru otázky předem. Respondentovi sdělí tematické okruhy, aby se mohl připravit, a informaci, jakým předpokládaným způsobem bude rozhovor ve vysílání využit. Redaktor dbá důstojnosti a dalších osobnostních práv respondentů. Redaktor má právo odmítnout požadavek dodatečné autorizace rozhovoru.
- 21.4** Při vedení telefonického rozhovoru, který má být použit ve vysílání, je Český rozhlas povinen nejprve postupovat obdobně dle čl. 21.3 a poté se dotázat respondenta, zda souhlasí s rozhovorem a jeho nahráváním. V případě, že respondent odmítne, nemůže být rozhovor dále zaznamenáván, ledaže by nastaly podmínky pro postup podle čl. 21.13 až 21.16.
- 21.5** Respondent může projevit nesouhlas s nahráváním. Český rozhlas není oprávněn respondenta k nahrávání jakkoliv nutit, zejména se zdrží výhrůžek či jiných forem nátlaku nebo podbízení. V případě osob veřejného zájmu však může tyto osoby s ohledem na situaci upozornit, že vzhledem k jejich postavení ve společnosti veřejnost oprávněně očekává zaujetí stanoviska nebo sdělení informace k záležitosti veřejného zájmu. Je-li vyjádření respondenta pro pořad důležité, může Český rozhlas poté, co byl respondentem odmítnut, využít jeho předchozích vyjádření k věci, bude-li je mít k dispozici a nebude vzhledem k časovému posunu hrozit zkreslení; jinak posluchačům stručně sdělí, že se respondent odmítl vyjádřit a jak odmítnutí zdůvodnil.
- 21.6** Český rozhlas zásadně nepřistoupí na dodatečné podmínky nebo nátlak vztahující se k materiálu, který byl v souladu s Kodexem natočen. V odůvodněných případech může ještě před započítím nahrávání akceptovat návrh dohody o autorizaci rozhovoru. Dohodnutá autorizace však může spočívat pouze v právu respondenta získat před odvysíláním záznam nebo přepis částí rozhovoru použitých v pořadu. V případě, že Český rozhlas na takovou dohodu přistoupí, je povinen ji dodržet. Případné námitky respondenta poukazující na zkreslení jeho vyjádření posoudí vedoucí zaměstnanec redakce pověřený šéfredaktorem. Český rozhlas zásadně nepřistoupí na dohodu, kterou by se respondentovi dostalo výsady souhlasit s použitím svého vyjádření až v závislosti na vyznění celého pořadu.
- 21.7** Český rozhlas nezajistí jednomu nebo více respondentům výhodu na úkor ostatních respondentů vystupujících v pořadu, zejména neumožní, aby se respondent vyjádřil poté, co mu bylo přehráno nebo v úplně podobě reprodukováno vyjádření jiného respondenta k tématu

Toto ustanovení však nebrání žádat respondenta o vyjádření ke stanovisku nebo výroku jiné osoby. Respondent musí být v kritických reportážích ve zpravodajství a publicistice seznámen s podstatou reportáže, se všemi podstatnými výtkami, které byly proti němu jinými respondenty vzneseny nebo uvedeny na základě fakt. Respondent musí dostat možnost se k podstatným výtkám vyjádřit.

- 21.8** Všechny nahrávky používané ve vysílání musí věcně správně vyjadřovat skutečnost, nesmějí být editovány tak, aby se změnil či zkreslil význam a kontext sdělení. Výjimku tvoří pouze humoristické a satirické pořady. Redaktor ovšem při jejich vysílání musí dát zřetelně najevo, že montáž vytváří fikci.
- 21.9** Český rozhlas je povinen předem vyjasnit, zda respondent očekává honorář nebo úhradu vzniklých nákladů, a informovat ho, zda bude jeho očekávání splněno. Případná dohoda o finančním plnění musí být uzavřena před vystoupením respondenta. Český rozhlas neposkytuje finanční plnění respondentům politikům a respondentům vykonávajícím veřejnou funkci, mají-li vystoupit v souvislosti se svou politickou, veřejnou či úřední činností. Není přípustné vyplácet honoráře respondentům, kteří by měli poskytovat informace o své kriminální činnosti.
- 21.10** Při získávání informací od odborníků (expertů) je nutné předem ozřejmit, zda se jedná o neformální rozhovor, nebo o odborné vyjádření pro pořad. Český rozhlas přistupuje pečlivě k výběru odborníků vystupujících nebo citovaných v pořadech, zejména je povinen zajistit, aby tam, kde je to s ohledem na početnost odborné obce v určitém oboru či odbornosti možné, docházelo k obměně oslovovaných respondentů včetně zastoupení odborných stoupenců rozmanitých názorových proudů a odborníků pocházejících z různých regionů České republiky. Český rozhlas nikdy nežádá ani nepřijme ekonomický prospěch za to, že zařadí vystoupení nebo citaci určitého odborníka do pořadu.

Ochrana zdroje a původu informací

- 21.11** Český rozhlas je z vážných důvodů oprávněn zaručit anonymitu osobám, jež poskytly informace nebo podklady pro nahrávání, jestliže téma, k němuž se informace vztahují, je předmětem veřejného zájmu. Vážným důvodem ve smyslu tohoto pravidla mohou být především důvodné obavy o bezpečnost, obživu nebo uchování důstojnosti zdroje či osob jemu blízkých. Pokud Český rozhlas takovou záruku dá po předchozím poučení zdroje o zákonných mezích tohoto práva, je povinen dostát svému závazku zdroj neprozradit v rozsahu práva, které provozovateli rozhlasového vysílání vyplývá ze zákona, ledaže by se ukázalo, že zdroj jednal vůči Českému rozhlasu podvodně. O rozsahu a podmínkách záruky je Český rozhlas povinen zdroj předem poučit.
- 21.12** Za podmínek obsažených v čl. 21.11 Český rozhlas neprozradí údaje ani nevydá listiny nebo jiné podklady či věci, na jejichž základě by mohl být zdroj identifikován. Právo jednotlivých redaktorů chránit své zdroje v zákonném rozsahu není čl. 21.11 a 21.12 dotčeno.

Skrytý mikrofon

- 21.13** Český rozhlas je oprávněn nahrávat bez vědomí nahrávaných osob pouze v případech a za podmínek uvedených v následujících člancích vymezujících použití skrytého mikrofonu ve zpravodajství a publicistice a dále při tvorbě zábavních nebo uměleckých pořadů.
- 21.14** Český rozhlas je oprávněn použít skrytý mikrofon pro zpravodajské účely nebo zpravodajskou formou pro publicistické účely při zpracovávání tématu vážně se dotýkajícího veřejného zájmu,

jestliže materiál, který má být natočen, nelze ani při vynaložení zvýšeného úsilí získat jinak a jestliže je tento materiál současně nezbytný pro zpracování tématu. Ani takové použití však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby. Během použití skrytého mikrofonu je zapotřebí zvláště pečlivě dodržovat omezení k ochraně soukromí (čl. 19.1 až 19.4). Výběr částí materiálu natočeného skrytým mikrofonem, jež mají být použity v pořadu, smí zahrnout pouze pasáže s přímým vztahem k tématu. Český rozhlas zabezpečí, aby nedošlo ke zneužití nebo zpřístupnění částí materiálu nepoužitých v pořadu. O použití skrytého mikrofonu rozhoduje šéfredaktor příslušné stanice. Na použití skrytého mikrofonu musí být posluchač při uvedení takto pořízených nahrávek upozorněn.

- 21.15** Český rozhlas může užít skrytého mikrofonu při nahrávání zábavních nebo uměleckých pořadů, pokud tím nedojde k obtěžování nebo k jinému zásahu do osobnostních práv snímaných osob. Použití natočeného materiálu v pořadu podléhá předchozímu souhlasu osob, jejichž nahrávky pořízené skrytým mikrofonem mají být v pořadu použity. V případě umělecké dokumentaristiky se může uplatnit obdobný postup jako pro zpravodajství a publicistiku (čl. 21.13 a 21.14).
- 21.16** Český rozhlas je oprávněn pořizovat zvukové nahrávky na veřejných prostranstvích pro ilustrační účely. Při zařazení ilustračních nahrávek do pořadu je nezbytné postupovat citlivě a vyloučit charakteristiku určité osoby způsobem, který by v posluchačích mohl zanechat klamavý dojem o spojitosti této osoby s určitým tématem (například s protiprávním či neetickým jednáním). Obdobně Český rozhlas postupuje při výběru archivních nahrávek, které mají být nově použity.

Reportážní legenda

- 21.17** Ve výjimečných případech při sledování otázek veřejného zájmu ve zpravodajských a publicistických pořadech, kdy nelze informace získat nebo ověřit jinak, může Český rozhlas přistoupit k provedení testu reality, který bude spočívat v uvedení smyšlených údajů nebo předstírání neexistující situace za podmínky, že tímto jednáním nedojde k porušení právních povinností ani k újmě na právech třetích osob. Jakmile nastane stav, kdy prozrazení skutečnosti již nemůže ohrozit výsledek testu, musí Český rozhlas věc uvést na pravou míru především osobám, jimž byla reportážní legenda předestřena.
- 21.18** Použití reportážní legendy při nahrávání zábavních a uměleckých pořadů je možné za obdobných podmínek, které jsou obsaženy v čl. 21.15, nebude-li porušena právní povinnost.

Účinkující

- 21.19** Povinností Českého rozhlasu je dbát důstojnosti a dalších osobnostních práv osob, jež účinkují v pořadech. Nelze připustit, aby tyto osoby byly vystaveny nátlaku nebo manipulaci a ztrácely možnost svobodně se rozhodovat o tom, zda se nahrávání pořadu zúčastní. Český rozhlas vždy předem účinkující poučí o charakteru pořadu a o požadavcích, které na ně nahrávání klade.

Nahrávání s dětmi a nezletilými

- 21.20** Nezletilý může být způsobilý posoudit svoji účast na nahrávání v závislosti na stupni rozumových a volných schopností, kterých s přihlédnutím k věku i individuální vyspělosti dosáhl. Rozhodnutí, zda k nahrávání postačí jeho souhlas, nebo bude nezbytné vyžádat

souhlas zákonného zástupce, záleží především na charakteru pořadu, případně podmínkách nahrávání. Pokud není nezletilý s ohledem na charakter pořadu nebo podmínky nahrávání schopen zcela posoudit všechny podstatné aspekty své účasti nebo o tom vyvstanou pochybnosti, musí si Český rozhlas vyžádat souhlas zákonného zástupce. Zpravidla bude dovoleno nahrávat s nezletilými bez souhlasu zákonných zástupců ve zpravodajství a publicistice, pokud se jedná o problematiku přiměřenou rozumové a volní vyspělosti odpovídající věku dítěte, zatímco souhlas bude nezbytné vyžádat při nahrávání uměleckých pořadů. Český rozhlas si vždy vyžádá souhlas zákonného zástupce osoby mladší 18 let, jestliže se má nahrávání uskutečnit ve studiích Českého rozhlasu nebo ve zvláštních objektech veřejně nepřístupných v době nahrávání a sjednaných pro účely nahrávání.

- 21.21** Při nahrávání rozhovoru s dětmi je nezbytné vyloučit nátlak, a to i nepřímý, vyplývající například z prostředí, v němž se má rozhovor uskutečnit. Českému rozhlasu není dovoleno vystavovat děti žádné manipulaci.
- 21.22** Český rozhlas musí zabezpečit, aby se účinkující děti při nahrávání nestaly objektem psychického nebo dokonce fyzického násilí. Nahrávání naplánuje tak, aby účinkující děti nebyly přetěžovány a nebyly vystaveny vlivům, které by mohly negativně působit na jejich vývoj.
- 21.23** Zákonným zástupcům nezletilých Český rozhlas na jejich žádost vždy obratem poskytne informace o účasti dětí na nahrávání. Pouze za existence podmínek předvídaných v čl. 21.11 (například týrané dítě) takovou informaci i bez předchozí dohody s nezletilým odmítne poskytnout.

Nahrávání v zahraničí

- 21.24** Při nahrávání v zahraničí jsou pracovníci Českého rozhlasu povinni dodržovat místní předpisy a vystříhat se jednání, které by mohlo být považováno za urážlivé vůči místním zvyklostem, náboženství či kultuře.

Nestandardní podmínky

- 21.25** Pokud byl Český rozhlas při zpracovávání tématu nucen podrobit se cenzuře nebo jiným nestandardním podmínkám, které ovlivnily zpracovávání tématu, rozhodne šéfredaktor příslušné stanice, zda natočený materiál lze použít. Přitom zejména přihledne k významu, který materiál může mít pro posluchače. Pokud bude rozhodnuto o použití materiálu, je povinností Českého rozhlasu pořad nebo jeho příslušnou část doprovodit upozorněním na okolnosti, které bránily plnohodnotnému zpracování tématu. Uvedené ustanovení se vztahuje i na převzaté materiály.

Čl. 22 Živé vysílání

- 22.1** Český rozhlas musí věnovat náležitou pozornost přípravě živého vysílání, neboť při něm může dojít k událostem, které nelze předem napláňovat. Průvodce (moderátor) živého vysílání si musí udržet přehled nad situací a být připraven reagovat na neplánované skutečnosti. Český rozhlas věnuje zvýšenou pozornost účastníkům živého vysílání - neprofesionálům.
- 22.2** Pokud je to proveditelné, nepřipustí Český rozhlas k účasti na živém vysílání osobu, u které je důvodný předpoklad, že by se mohla chovat urážlivě, vulgárně nebo je pod vlivem alkoholu či omamných prostředků.

- 22.3** Pokud se v živém vysílání určitá osoba projevuje tak, že Český rozhlas nemůže dostát povinnostem uloženým zákonem nebo Kodexem, je průvodce (moderátor) živého vysílání oprávněn takovou osobu přerušit, resp. jí odebrat slovo. Jestliže chování nebo projev takové osoby vážně překročí únosnou míru, je povinností průvodce se od chování či výroků takové osoby jménem Českého rozhlasu distancovat.

Čl. 23 Kritické situace

- 23.1** Český rozhlas musí posluchačům zprostředkovat informace o mimořádných událostech, které vážně ohrožují nebo narušují běžný život obyvatel doma i v zahraničí. Takovými událostmi jsou zejména válečné konflikty, teroristické činy, násilné střety, přírodní katastrofy, technologické nebo dopravní havárie (dále kritické situace). Rozhodnutí o zařazení informací o kritických situacích do vysílání včetně času, který jim bude věnován, se řídí především vážností dopadů na komunitu v určitém místě nebo celé zemi. Český rozhlas proto nebude v tomto smyslu ve vysílání přikládat mimořádný význam událostem, které mají pouze individuální dopady do sféry poškozených osob (například běžná dopravní nehoda), není-li z hlediska veřejného zájmu jiný důvod takovou událost zprostředkovat (například upozornit na nebezpečný dopravní úsek).
- 23.2** V případě vážného ohrožení bezpečnosti, zdraví nebo majetku obyvatelstva musí Český rozhlas přednostně svým vysíláním napomáhat záchraně lidských životů, zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí, a to až do doby, než naléhavé nebezpečí pomine.
- 23.3** Při zpravodajském zpracování kritických situací je nezbytné, dokud taková situace trvá, přednostně věnovat pozornost prognóze a aktuálnímu vývoji události včetně následků, ke kterým došlo, případně může dojít, a až poté analýze příčin a důsledků, které jsou nebo mohou být z těchto příčin vyvozovány. Způsob, kterým Český rozhlas o kritických situacích informuje, musí být věcný. V projevu redaktora nesmí převážet emoce. Povinností Českého rozhlasu je informovat o kritických situacích rychle, přesně, ale současně střídavě, nikoli jich využívat ke zvyšování sledovanosti pořadů nebo zviditelňování redaktorů. Komentář nesmí vyvolávat paniku.
- 23.4** Při informování o válečných a ozbrojených konfliktech neopomine Český rozhlas ve zpravodajství a publicistice věnovat pozornost humanitárním otázkám včetně způsobu zacházení s civilním obyvatelstvem, zajatci a uprchlíky, a to bez ohledu na strany konfliktu.
- 23.5** Při působení pracovníků Českého rozhlasu na místě kritické situace nesmí činnost pracovníků Českého rozhlasu překážet poskytování pomoci postiženým nebo odstraňování jiných následků. Pokud je na místě pracovník Českého rozhlasu dříve, než dorazí pomoc, je jeho povinností poskytnout nutnou pomoc postiženým a této povinnosti dát přednost před zpracováváním události.
- 23.6** Pracovníci Českého rozhlasu jsou povinni pečovat o svoji bezpečnost, a jsou-li v případě nepřehledné situace ohrožení na životě, dát přednost vyhledání úkrytu před nahráváním.
- 23.7** Pokud je při zpracování kritické situace kvůli aktuálnosti nebo nemožnosti nahrát vlastní materiál použit zvukový materiál, o němž je Českému rozhlasu známo, že je neúplný nebo předtím upravený úřady nebo jinou třetí osobou, musí uveřejnění tohoto materiálu doprovázet upozornění, že materiál byl pořízen, případně zpracován mimo kontrolu Českého rozhlasu. Ustanovení čl. 21.25 zůstává nedotčeno.

Čl. 24 Zobrazování násilí, obětí, sexuálně explicitního chování a užití archivních nahrávek

Násilí

- 24.1** Český rozhlas si je vědom nebezpečí, které přináší stále častější zobrazování násilí. Proto v pořadech, které vysílá, nedá takovému zobrazování větší rozsah, než jaký je z hlediska uměleckého ztvárnění určitého tématu či zpravodajského nebo publicistického zachycení skutečnosti nezbytný. Český rozhlas neodvysílá prohlášení, která by mohla podněcovat násilí, neboť by mohla být odůvodněně chápána jako prohlášení podporující a šířící násilí, nenávist, rasovou nesnášenlivost nebo jiné formy diskriminace či nenávisti založené na netoleranci.
- 24.2** Při odůvodněném zobrazení násilí je nutné hledat rovnováhu mezi požadavkem pravdivosti, případně autentického uměleckého vyjádření, a nebezpečím, že se posluchači stanou vůči násilí otupělými. Při přípravě pořadů o násilných činech je nutné velmi opatrně zacházet s archivními materiály o událostech podobného druhu. Jejich použití nesmí mít za následek zkreslení skutečnosti a vyvolání zmatených představ. V neposlední řadě je třeba mít na zřeteli, že některé informace mohou nestabilním jedincům nebo dětem sloužit jako návod.
- 24.3** O násilí páchaném ve vzdálených zemích informuje Český rozhlas podle stejných zásad jako o násilí, k němuž dochází v bezprostřední blízkosti posluchačů. Lidský život a utrpení mají stejnou obecně platnou hodnotu bez ohledu na místo či čas.

Sexuálně explicitní chování

- 24.4** Postup při zobrazování otevřených projevů sexuality v chování osob (sexuálně explicitního chování) závisí na charakteru pořadu, který Český rozhlas připravuje do vysílání.
- 24.5** Pro zobrazování sexuálně explicitního chování musí existovat kritéria spočívající podle povahy pořadu buď v kritériích uměleckých, nebo profesionálně editoriálních.

Užití archivních nahrávek

- 24.6** Archivní nahrávky lze použít k ilustrování aktuální události nebo problematiky pouze za předpokladu, že v posluchači nevyvolají zmatek. Nesmějí navozovat v posluchačích představu, že jsou svědkem něčeho, čeho ve skutečnosti svědky nejsou.

Čl. 25 Střet zájmů

- 25.1** Střet zájmů pracovníků Českého rozhlasu je nepřipustný. Osoby pracující pro Český rozhlas musí vyloučit, aby osobní zájem ovlivňoval vysílání nebo nevysílání určitých sdělení či pořadů. Každý, kdo by se mohl vystavit pochybám o střetu zájmů v určité otázce, je povinen tuto skutečnost oznámit svému nadřízenému a vyčkat jeho rozhodnutí. Generální ředitel v případě své osoby o takové skutečnosti informuje Radu Českého rozhlasu a vyčká jejího doporučení. Střet zájmů nastává již tehdy, jestliže mohou vyvstat pochybnosti o nestrannosti nebo předpojatosti osoby podílející se na přípravě obsahu pořadu, lhostejno zda mezi posluchači či subjekty, o kterých jsou získávány informace. Pochyby o nestrannosti nebo předpojatosti vznikají zejména, když určitá osoba je nebo byla se subjektem, o němž má být informováno, spojena rodinným, přátelským, pracovním, členským, smluvním nebo konfliktním poměrem, případně od takového subjektu přijímá nebo přijímala určité výhody či požitky nebo se jinak účastnila na jeho činnosti. Uvedené spojení nastane také tehdy, jestliže se může týkat

bezprostředního lidského okruhu člověka podílejícího se na přípravě pořadu (například rodinní příslušníci, životní partner, popř. nejbližší přátelé). Za střet zájmů není považováno vystupování pracovníka Českého rozhlasu v postavení občana nebo spotřebitele, jestliže se takto učiněné jednání nevymyká obvyklosti.

- 25.2** Pracovníci Českého rozhlasu nemohou ani dodatečně přijímat od třetí osoby dar, jiný ekonomický prospěch, služby nebo jiné požitky, které by ovlivnily jejich práci ve prospěch nebo neprospěch nějakého subjektu, natočení nebo odvysílání, popřípadě nenatočení nebo neodvysílání určitého pořadu či jeho části, jestliže by tím mohlo ve smyslu čl. 25.1 dojít ke zpochybnění nestrannosti.
- 25.3** Využití interních informací k vlastnímu hospodářskému prospěchu je přísně zakázáno. Pracovníci Českého rozhlasu se musí rovněž zdržet využívání informačního předstihu, který díky své práci v Českém rozhlasu mohou získat. Zvláště je nepřipustné dříve, než bude nová zpráva odvysílána, její využití k vlastnímu prospěchu nebo ve prospěch spřízněných osob (například k uzavření určité obchodní transakce).
- 25.4** Zneužití prostředků Českého rozhlasu k osobním nebo skupinovým zájmům není dovoleno.
- 25.5** Obdobně jako v čl. 25.1 musí pracovníci Českého rozhlasu postupovat, jestliže střet zájmů nastane při uzavírání smlouvy nebo při jiném obchodním rozhodnutí, z něhož dotčným může vzejít určitý prospěch.
- 25.6** Spolupráce zaměstnanců Českého rozhlasu s jinými médii podléhá předchozímu písemnému souhlasu nadřízeného, který může udělit souhlas za předpokladu, že tato činnost nenaruší povinnosti a závazky, jež zaměstnancům vyplývají ze zaměstnání v Českém rozhlasu, a nevytvoří dojem, že konkrétní zaměstnanec je spojen s určitými politickými nebo náboženskými názory či obchodními zájmy. Součástí písemného souhlasu mohou být podmínky, za nichž byla spolupráce povolena.
- 25.7** Je-li redaktor nebo jiný zaměstnanec Českého rozhlasu požádán o autorský příspěvek jiným médiem, je jeho povinností zvážit, zda charakter tohoto média je takový, aby případná spolupráce neuvedla v pochybnost jeho osobní profesionální integritu, nestrannost a nezávislost, a tím i integritu, nestrannost a nezávislost Českého rozhlasu. Autorský příspěvek připravený pro jiné médium musí odpovídat standardu kvality vlastní Českému rozhlasu. Není přijatelné, aby se zaměstnanci vystupující v pořadech Českého rozhlasu prezentovali v jiných médiích způsobem, který by byl v Českém rozhlasu nepřipustný.

Čl. 26 Základní pravidla hospodaření

- 26.1** Z platných právních předpisů, jakož i ze závazku uvedeného v čl. 4.1 Českého rozhlasu vyplývá povinnost hospodařit s péčí řádného hospodáře. Pojem "péče řádného hospodáře" bude při užití tohoto pravidla vždy vykládán ve smyslu, který uvedenému pojmu přikládají soudy v České republice při rozhodování obchodních sporů.
- 26.2** Český rozhlas si musí počínat hospodárně, šetrně využívat zdrojů a chovat se ohleduplně k životnímu prostředí. Pracovníci Českého rozhlasu jsou povinni jednat ekonomicky výhodně pro Český rozhlas. Nedílnou součástí každého provozního rozhodnutí je ekonomická rozvaha. Každý pracovník musí znát cenu materiálu, služeb a dalších hodnot, kterých ve své práci přímo užívá, a musí být motivován zacházet s nimi šetrně. Přiměřenost nákladů se posuzuje ve vztahu ke kvalitě, které má být prostřednictvím pořadů Českého rozhlasu dosahováno, a současně k finančním možnostem Českého rozhlasu.

- 26.3** Majetek Českého rozhlasu může být využíván v zájmu naplňování zákonem uloženého závazku poskytování služby veřejnosti; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zákonem o Českém rozhlasu, Statutem Českého rozhlasu nebo Kodexem. Český rozhlas si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozoval a neodůvodněně nesnižoval jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku.
- 26.4** Český rozhlas pečuje o zachování majetku a jeho údržbu a, pokud to připouští jeho povaha, i o jeho zlepšení nebo rozmnožení. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.
- 26.5** Český rozhlas využije všech právních prostředků při uplatňování a hájení svých práv jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňuje právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. Český rozhlas sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zejména včasným uplatněním a vymáháním svých práv zajišťuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, požaduje od dlužníků úroky z prodlení (poplatek z prodlení) ve výši stanovené zvláštním právním předpisem a sjednané smluvní sankce.
- 26.6** Stane-li se určitá část majetku nepotřebnou, pokusí se Český rozhlas vždy o její odprodej za tržní hodnotu. Není-li odprodej za ekonomicky výhodných podmínek uskutečnitelný, zařadí tento majetek do nabídky bezplatného přenechání pro účely humanitární či charitativní, jestliže takový postup Český rozhlas nezatíží nepřiměřenými náklady. Teprve není-li možné tímto způsobem majetek převést na jiný subjekt, lze přistoupit k jeho likvidaci. Za nepotřebný se pro tyto účely považuje majetek, který přesahuje potřeby Českého rozhlasu, anebo majetek, v případě věcí též takové věci, které pro ztrátu, popřípadě zastarání svých technických a funkčních vlastností nebo pro nepřiměřenou nákladnost provozu, nemohou v Českém rozhlasu sloužit svému účelu.

Čl. 27 Žaloby a správní řízení

- 27.1** Český rozhlas v soudních sporech a správních řízeních, které vyplynou z jeho činnosti, vystupuje tak, aby náležitě hájil svá práva a v souladu s právním řádem přispíval především k obhajobě svobody projevu a práva šířit a přijímat informace. Pracovníci Českého rozhlasu jsou povinni poskytnout v těchto řízeních nezbytnou důkazní součinnost. Právo na ochranu zdroje a původu informací uvedené v čl. 21.11 a 21.12 zůstává nedotčeno.
- 27.2** Český rozhlas je povinen postupovat vůči soudům a správním úřadům korektně, zejména se nesmí vědomě uchýlit k uvádění nepravdivých údajů nebo k předkládání falešných důkazů.
- 27.3** Vstoupí-li Český rozhlas do smířčího jednání s protistranou, je povinen jednat v dobré víře v zájmu vyčerpání všech rozumných prostředků, kterými by se při respektování právního řádu, jakož i Kodexu, dalo bez újmy na právech Českého rozhlasu předejít soudnímu nebo správnímu řízení. Český rozhlas zvláště nedopustí, aby u protistrany vědomě klamavě vytvářel očekávání, že je možná dohoda o určité otázce. Případný obsah dohody uzavřené s protistranou se nesmí dostat do rozporu s Kodexem.

Závěrečná ustanovení

Při výkladu Kodexu se přednostně uplatní požadavek souladu s právním řádem České republiky a respektu k pravidlům profesní etiky obecně v oboru uznávaným. Kodexem nemůže být dotčena žádná z povinností Českého rozhlasu a jeho pracovníků plynoucích z obecně závazných právních předpisů.

Není-li v Kodexu výslovně zmíněno některé z obecně platných etických pravidel, nebude to interpretováno jako přípustnost jednání, které by bylo v rozporu s tímto pravidlem.

Český rozhlas je povinen seznámit s Kodexem všechny pracovníky Českého rozhlasu, nově přijímané zaměstnance ještě před vznikem pracovního poměru a externí spolupracovníky ještě před uzavřením příslušné smlouvy a na požádání objasnit význam a postup při naplňování jednotlivých ustanovení. Dohoda o závaznosti Kodexu bude obsahem jak pracovně-právních smluv, tak i ostatních smluvních vztahů, při jejichž realizaci je nutno se řídit tímto předpisem.

Má-li být Kodex skutečným pomocníkem a měřítkem jednání pracovníků Českého rozhlasu, předpokládá jeho praktické uplatňování pravidelně vyhodnocovat zkušenosti s jeho působením v praxi a projednávat návrhy případných změn a doplnění. Za tímto účelem budou vedení Českého rozhlasu, profesní organizace a odbory dbát o pravidelné projednávání otázek a problémů, jež v souvislosti s působením Kodexu v praxi vyvstanou, aby tento dokument zůstal užitečným a obecně respektovaným nástrojem podpory služby veřejnosti, schopným udržet krok s vývojem společnosti i rozhlasového oboru.